

Ljuskudstjänst
i Jonsbergs kyrka

folkmängd hade alltså under året minskats med 15 personer

Trettondagens högmässa i Jonsberg blev ånyo en stor offerdag för hednamissionen. Offerkuvert hade av kyrkorådet utsänts liksom tidigare år till kyrkligt intresserade personer inom Jonsberg och gav rekord i missionskollekt med inte mindre än 860 kronor. Den största missionskollekten hittills i Jonsberg enligt kyrkoarkivets kollektböcker

På *trettondagen* firades även söndagsskolans julfest i Hemgården. Kyrkliga sykkretsen hade ansvaret för festen och föräldrar och anhöriga hade kommit i stort antal.

Fastlagssöndagen inleddes passionstiden med högmässa och sång av kyrkokören. Passionsandakter hölls på skilda ställen i församlingen.

Under passionsgudstjänsterna upptogs kollekt till Olaus Petriinsamlingen. Till denna insamling för Diakonistyrelsens räkning insamlades i Jonsberg 500 kr. Insamlingsledare var kyrkorådsledamoten Hans Nilsson, Narvetorp.

Onsdagen den 11 mars berättade lärarinnan Eivor Ivarsson på församlingsafton i Hagerstorp om stiftsmyndighetens stiftning i Linköping.

Onsdagen den 18 mars hölls församlingsafton i Arkösunds skola, där kyrkoherde Lindmark berättade om en resa till London.

Valborgsmässoafton firades med församlingsafton i Kålebo ordenslokal.

Det kyrkliga Valborgsmässofirandet har slagit igenom i Jonsberg som något värt att vara med om. Oeh många samlas för att se majbålet och sedan inne i lokalen lyssna till tal, sång och musik.

Folknykterhetens dag firades söndagen den 10 maj i Jonsbergs kyrka. Memkören under rektor Gustavssons ledning höll konsert med ett väl valt program och konsertbesöket uppskattades mycket.

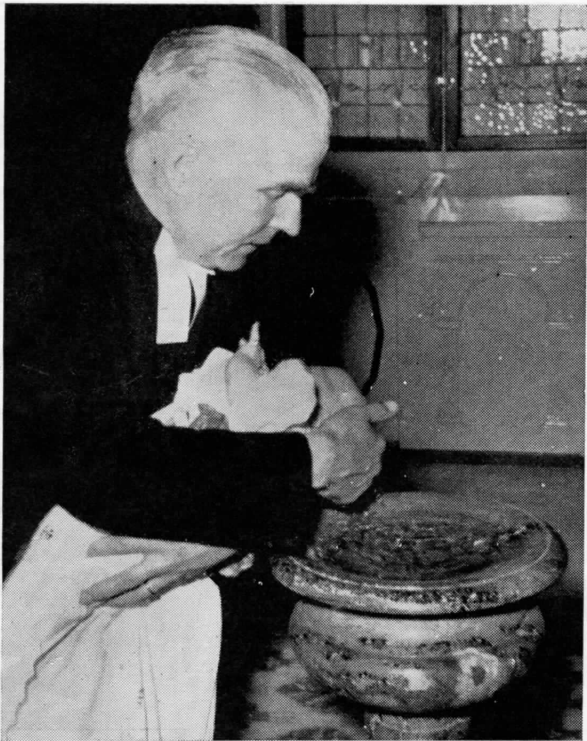
Onsdagen den 6 maj hölls församlingsafton i Hemgården till förmån för kyrkokörens verksamhet. Föredrag hölls av överste Ivar Lindqvist över ämnet »Minnen från tjänstgöring i Hitlers Tyskland».

Pingstafton hölls traditionsenligt konfirmation och pingstdagen högmässa med nattvard.

Midsommardagen skärgårdsutfärd till Aspöja. En båt var beställd och skulle gå kl. 14, men väl nedkomna till hamnen visade det sig att så många väntade få följa med på färden att ytterligare en fiskebåt måste anskaffas, vilket också lyckades i sista minuten efter något besvär. Ett litet missöde med en av fiskebåtarna strax efter starten från Arkösunds hamn: ena båtens motor stannade och gick ej att få i gång, varför den ena båten fick bogsera den andra ända fram till Aspöja.

Väl framkomna till Aspöja skola mottogs vi på det hjärtligaste av lärarinnan fröken Thieme och Aspöjaborna. Kaffebordet stod redan dukat i det fria utanför skolhuset. Och vi slog oss ned i det gröna. Sedan hölls predikan av kantor Westerberg och kyrkoherde Odelborn. Kyrkokören hade medföljt på färden och medverkade.

Onsdagen den 8 juli hade den kyrkliga syföreningen Systerkedjan sin försäljning i Arkösunds skola. Den gynnades av vackert väder och gav ett gott resultat. Ett flertal sommargäster gav sitt bidrag genom inrop och gåvor

Lars Anton Krögerström döpes i Jonsbergs kyrka

Lördagen den 1 augusti ägde Kyrkliga sykretsens försäljning rum i Hemgården. Många gynna-re och intresserade hade infunnit sig och även här blev resultatet gott.

12. söndagen efter Trefaldighet firades församlingsdagen i Jonsberg såsom De Gamlas dag med alla som fyllt 65 år i församlingen inbjudna. Om intet hindrar brukar denna dag, näst sista sönda-gen i augusti, vara den traditionella daton i vår församling för De Gamlas dag. Systerkedjan stod som vanligt för kaffeserveringen och förpläg-ningen och skötte det med all heder. Många gamla hade också hörsammat inbjudningen och man kom med buss, bil eller kyrkbåt från skärgården.

Mikaeli dag den 4 oktober firades med sedvanlig barn gudstjänst. Inbjudningskort hade sänts ut till samtliga skolbarn och alla söndags-skolor, kyrkliga och frikyrkliga. Denna inbjud-ning till barnen hade som brukligt hörsammats hundraprocentigt. Efter gudstjänsten hade Kyrk-liga sykretsen anordnat saftservering för barnen i Hemgården samt kaffe för föräldrar och vuxna.

Alla Helgons dag har i Jonsberg liksom på an-dra håll i landet blivit en helgdag, då man gärna ställer sina steg till Herrens tempel. Andakts-stund hölls före gudstjänsten ute på kyrkogården, varvid kyrkokören medverkade. Under högmässan hölls parentation över de sedan sistlidna Allhel-gonadag bortgångna. Nattvardsgång avslutade gudstjänsten.

Den 6 november högtidlighölls Gustaf Adolfs-minnet i Jonsbergs kyrka. Fackeltåg utgick från ålderdomshemmet med fanborg av lotter, scouter, hemvärn och musik av Frälsningsarméns 1. kårs hornmusikkår i Norrköping.

Talare var förste arkivarien vid riksarkivet, fil. d r Valfrid Enblom, Stockholm.

Vigda i Jonsbergs kyrka 1953

Nils Torsten Sigvard Gröndahl och Asta Viola Harriet Harrysson.

Karl Sölve Nedell och Maj Birgit Margareta Paulsson.

Gösta Wilhelm Roul Steinholtz och Kerstin Mar-gareta Sund.

Elner Gerhard Petersson och Tyra Margareta Follin.

Sven Arvid Mattias Nilsson och Ingrid Aina Sofia Andersson.

Oskar Emil Franzén och Tyra Marianne Larsson.
Ernst Göran Sigurd Johansson och Märta Matilda Herrgård.

*Här levs ej städs i rosengård,
Och mången prövning kan bli hård,
Behåll dem då, o Herre god,
I kärlek, som ger tröst och mod.*

Sv ps. 234: 3.

Roland Ingvarsson bäres fram till dopet av lyckliga föräldrar

KONFIRMANDER 1953

Sommarkuxsen

I främre raden fr v
 Elisabet Wahren
 Britt Mari Wallerstad
 Kyrkoherde
 Gunnar Odelborn
 Brynhild Lundgren
 Kerstin Persson

I övre raden fr v
 Björn Sköld
 Ulf Lauthers
 Stig Jonsson
 Bertil Wahren
 Hans Wägman
 Wilhelm Hellman

Vinterkuxsen

I främre raden fr v
 Ove Larsson
 Per Follin
 Kerstin Follin
 Kyrkoherden
 Gudrun Andersson
 Lars Inge Karlsson
 Hans Andersson

I övre raden fr v
 Gunnar Lundmark
 Kurt Thollander
 Jan Karlsson
 Lars Olofsson
 Willy Eriksson
 Karl Johansson

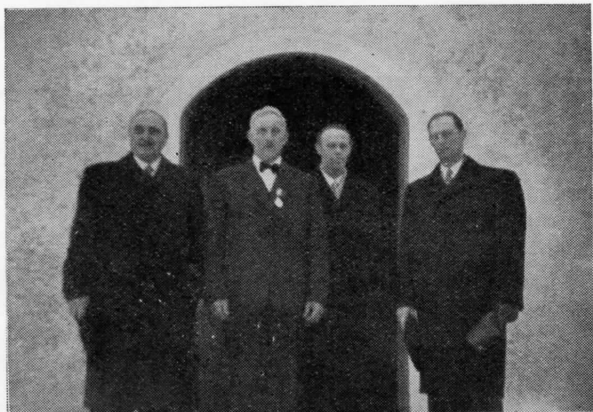
Döpta i Jonsbergs församling 1952-53

Ann-Chatrin Sylvia Nilsson, Mönnerum.
 Sven Roland Hagelin, Hästö.
 Erik Olof Lennart Fredriksson, Kälebo.
 Carl Otto Lennart Clarence, Taube, Broxvik.
 Hans Erik Poignant, Norrköping,

Torsten Robert Pettersson, Jonsbergs gård,
 Lars Anton Krögerström, Norrköping.

*Så håll utöver mig än din hand,
 O Fader god utan like,
 Och låt mig växa för livets land,
 Som är ditt himmelska rike.*

Sv ps. 515 4.

Medaljutdelning

i Jonsbergs kyrka nyårsdagen 1953. John Åberg och Wilhelm Larsson med söner.

Kökspersonalen vid en församlingsafton i Hemgården.

Döda 1952—1953

Anders Johan Magnusson, Arkösund.
 Elis Ireneus Eriksson, Jonsbergs station.
 Karl Gustav Karlsson, Hästö.
 Otto Alfred Appelqvist, Kålebo.
 Ingeborg Charlotta Asplund, Nylund.
 August Emanuel Karlsson, Karlslund, Kättinge.
 Augusta Wilhelmina Nilsson, Isnäs.
 Nils Adolf Johansson, Stockholmstorp.
 Karl Adler Lindqvist, Lindö.
 Anna Lovisa Johansson, Bergdalen.
 Kristina Wilhelmina Nilsson, Ramsdal.
 Nils Arvid Danielsson, Kålebo.
 Emmy Helena Karlsson, Gottenvik.
 Karl Oskar Nilsson, Salsbäck.
 Rosa Gunilla Gröndahl, Isnäs.

*Jag vet på vem jag tror, när dödens timme nalkas.
 Och dagens heta kval i aftonskuggan svalkas.
 Min Jesus i sin död har döden bragt på fall
 Han lever, och min själ med honom leva skall.*

Sv ps. 363: 5.

VI GÅR I SÖNDAGSSKOLAN

Ulla Andersson
 Gerd Johansson
 Britt Johansson
 Gun Johansson
 Ulla-Britt Andersson
 Anna-Lisa Cronberg
 Laila Salminen
 Gudrun Andersson
 Margareta Månsson
 Siv Åberg
 Maud Landqvist
 Marianne Aldén
 Monica Dahlström
 Roland Ingvarsson
 Bo Grimsell

Lars Grimsell
 Ulf Grimsell
 Rolf Hellström
 Carina Andersson
 Birgitta Ottosson
 Barbro Andersson
 Inga-Maja Hedlund
 Kerstin Pettersson
 Siv Pettersson
 Gun-Britt Sahlin
 Birgitta Sahlin
 Majt Karlsson
 Birgitta Lind
 Anders Lind

Jonsbergs jultomte 1952.

För hundra år sedan . . .

Biskop Johan Jakob Hedrén visiterar Jonsbergs församling

År 1847 d. 18 Maj anställde Stiftets Biskop Öfver Hof Predikanten Commendören af Kongl. Maj:ts Nordstjerneorden med Stora Kors, Riddaren af Konohng Carl X III:s Orden Högvördigste Herr Doktor Johan Jakob Hedrén, Special Visitation i Jonsbergs Kyrka. Närvarande voro redovisande Pastor Ledamot af Kongl. Nordstjerne Ord. Doktor Chist. Stenhammar, Contrakts Prosten Mag. J. Chr Wallensten, Comministern L. H. Phalèn, v Pastorn J. A. Tornberg, Kyrkwardarne Olof Olofsson i Utsätter och Per Persson i Möckeläng, sockenföreståndaren Lars Swensson i Mönnerum samt vid protokollet undertecknad för tillfället tillförordnad Notarie.

Sedan Herr Doktern och Biskopen öppnat sammanträdet med nedkallande af den Högste Gudens milda nåd, frid och välsignelse, började därefter visitationen i följande ordning

§ 1

Inhämtades att flera Biskopars Visitation härstädes blifvit hållna, nämligen 1739 af Biskop Eric Benzelius, 1748 af Biskop Rhyzelius, 1764 af Biskop Filenius och 1785 af Biskop Uno von Troil.

§ 2.

Series Comminstrorum finnes sedan 1600, då Johannes Laurentii Bank var Comminister men boende i Härads-hammar Fagrelius var den förste Comminister, som bodde i Jonsberg 1696.

§ 3.

Kyrkan af trä blev färdigbyggd 1726. Hon befinnes i gott stånd och är Kors-Kyrka. Kyrkan ligger på Jonsbergs säteris egor i Choret finnes en märkvärdig Altartavla utskuren med otaliga figurer, föreställande hela Frälsarens lefnad, hvilken tavla förmodas vara tagen i Tyska Trettio-åriga kriget och skänkt af Amiral Åke Ulfsparré till Härads-hammar och sedan köpt af Jonsbergs församling. Predikstolen är skänkt 1756 af Enkefru Friherrinnan Rudebeck, född Mörner Orgelverket, utgörande 9 stämmor, är förfärdigat 1756 af Jon Westenius. Kyrkan eger intet torn, men en Klockstapel med 2ne Klockor Kyrkan är brand-försäkrad för 4660 Riks. Bco. En ny kyrkomur är uppsatt med nya vackra portar, skänkta af Herr Ryttmästare C. J. Swartz, och betygade Herr Doktern och Biskopen sin högaktning och tacksamhet öfver denne Herres både frikostighet och öfriga förhållande i alla afseenden. Winsäden utgöres af 6 tunnor hvarjämte frivilliga gåfvor äro Kyrko Cassans enda inkomster Saköresmedlen hafva de senare åren ordentligen influtit.

§ 4.

Comministerbostället Djurstorp $\frac{1}{2}$ hemman Krono, har omkring 10 tunnors utsäde i tredingsbruk, 30 å 50 lass hö samt tillräcklig skog.

Klockaren eger intet boställe, men Församlingen arrenderar åt honom ett litet ställe, der ock det nya Skolhuset är byggt.

§ 5.

Folkmängden uppgick, enligt sista årets Tabell till 1386 Personer Födde samma år voro 39, döde 35 och vigde 15 par

§ 6.

Fattighus finnes med 6 ordinarie Fattighjon.

§ 7

Gudstjerner hållas alla Sön- och Högtidsdagar i laga tid och ordning. Högmässorna begynner kl. 10 hela året med undantag af Juldagen, som efter vanligheten firas med tidig Gudstjenst. Ottesångar hållas på de 3 stora Högtidsdagarna, äfven som på de 4 allmänna Bönedagarna, alltid näst före Högmässa-Gudstjensten och Aftonsång efter densamma på Långfredagen.

Passionspredikningarna förrättas om fredagarna. De heliga Sacramenten begagnas med tillbörlig andakt och ordning. Döpseln, Kyrkogångar och vigsel förrättas of-

tast i Kyrkan. Allmän Nattvardsgång hålles hvar 6te Söndag.

§ 8.

Husförhören hållas i vanlig ordning om Sommaren. Församlingen finnes i detta afseende fördelad i 18 Rotar Communionförhör hållas ordentligen, äfvensom Roteförhören besökes mangrant efter Passionspredikningarna.

Nattvarldsungdomen, som beredes, uppgår till ett antal af omkring 30 årligen. Undervisningen börjas strax efter Jul och är vanlig fullbordad vid Midsommartiden.

§ 9.

På tillfrågan om lefnad och vandel i Församlingen motsvarande hvad Evangelii lära och löften påkalla, betygades att folket i allmänhet hvar känt för Gudsfruktan och kristlig vandel. Så kallad Nykterhetsförening finnes i denna församling icke. Dryckenskap öfverklagas ej heller såsom allmän last och folket synes med all hvarsamhet söka förekomma svårare utbrott deraf. Herr Doktor och Biskopen förmanade Föräldrar och Husbönder till aktgivande på barns och tjenares christliga förhållande, så i detta afseende som allt öfrigt, hörande till ett christligt lefnadsätt.

§ 10.

Schola är inrättad och i full gång. Antalet af Scholbarn utgör omkring 9 å 100.

§ 11

Barnmorska finnes antagen.

§ 12.

Enligt räkenskaperna befunnos Församlingens Cassor i följande tillstånd från 1st. Maj 1846.

Behållning i Kyrkocassan	2942: 31 11
” ” Fattigcassan	1421: 39. 6.
” ” Byggnadscassan	154: 35. 3.

Sedan församlingen af denna sista cassa lemnat bidrag till Scholan.

Genom enskildta gåfvor och Collekter utdelas Nya Testamenten åt Nattvarldsbornen.

§ 13.

Kyrkans Inventarium genomgicks fullständigt, granskades och befanns i vederbörlig ordning.

§ 14.

Emot Kyrkobetjeningen hade Pastor eller Församling icke något att erinra.

Forts. å sid. 9.

Den äldste

Jonsbergs församlings äldste är f lantarbetare, August Karlsson, född den 24 mars 1868. Numera är han pensionär å Jonsbergs ålderdomshem

JONSBERGSBO FAR TILL *Amerika*

Syster Ragnhild

Den 29 november 1952 lade m/s Stockholm ut från Göteborg med nästan full last och med New York som mål. Musikkåren spelade och folk på kajen viftade och avståndet mellan båten och kajen blev allt längre och längre. Mången torkade en sorgens tår, men jag kunde inte annat än glädjas över att få resa ut i stora världen.

Först skulle vi till Köpenhamn efter passagerare, och därför följde vi Sveriges kust söderut. Det var vackert, men man hade så mycket att bestyra och ställa med, så skymningen föll snart och fram på kvällen voro vi i »Kongens by». Här kommo många passagerare på pigga och krya. Till vår hytt en miss Asch från Wasington. Hon kunde inte ett skandinaviskt ord, men vi pratade och tecknade och hade hjärtligt roligt.

Det var många finska och estniska emigranter med ombord. De hade stora familjer och många småbarn. Chefsstewarden ordnade i matsalen med små stolar och bord, som skruvades fast på ryggstödet till matsalsstolarna. Och där satt barnen högt och prydligt och säkert, så mamman inte behövde ha de små i knät utan fick äta i lugn och ro. Det gjordes mycket för dessa människor.

Så fort vi kommo ut i Nordsjön, så voro många sjösjuka och i upplösningstillstånd. Jag kunde bara inte förstå varför dessa människor inte kunde stanna i sina hytter och kråkas, utan osnygga så rysligt i trappor och korridorer. Det var ju ingen sjögång, utan lätt krusad bölja. När vi kommit förbi Orkneyöarna och Hebriderna så var det tjusigt värre. Tänka sig att bara se hav och himmel, hav och himmel i dagar, det är vila och åter vila.

Atlanten är tämligen öde. Man kan se utåt havet i timmar och inte se en skuta engång. Men så kanske man kan få se många och då skall de avsynas i kikaren.

»Stockholms» befälhavare, kapten Nordlander, var så vänlig och lät oss passagerare gå igenom »Stockholm» från kommandobryggan till maskinrummet. Kommandobryggan var mest intressant. Efter båten släpar en flera meter lång lina eller vaj, som är fästad vid en träarm, som står från båtens sida och i slutet på linan så är det en liten propeller. Denna lina rapporterar upp till kommandobryggan hur fort båten går. Så finns det så fina instru-

ment som radar och ekolod. Radar visar om det runt om till horisonten finns båtar, isberg eller dylikt. Ekolod rapporterar hur det ser ut i djupet. Det kan gå isberg under ytan också och det kan finnas farliga grund.

Jag tackade Gud för kapten, god besättning, radar och ekolod. Man färdas tryggt, det tas inga risker. Det var fortfarande så här intressant och småkrusigt på havet ända tills vi kommo till Newfoundland. Då tog det till att storma så soppan stänkte ur tallriken, stolarna voro fastkedjade vid golvet, men de foro fram och tillbaka så långt den lilla kättingen räckte. Och i hytten foro byrå-lådorna ut med buller och brak och resväskorna kappseg-lade över golvet. Nå ja, jag ringde på stewarddressen och hon satte fast hela spektaklet.

Det var intressant med Atlanten i uppror också. Den ena vågen jagade den andra i fullt raseri. O, vad jag önskade mig ett stort fönster i båtens botten och en stark strålkastare, så att jag fått se ned i Atlantens innandömen. I framtiden blir det vanligt.

Nu närmade vi oss Amerika och för var timme avtog stormen. På lördagseftermiddagen sågo vi en ljusstrimma som stack upp ur havet och på söndag efter gudstjänsten sågo vi ljus i rader efter hela Long Island.

Amerika, Amerika, drömlandet och underlandet, det var glädje men det var också sorg, många emigranter omfamnade varandra och grät. Detta skulle bliva deras hemland, de kanske grät av glädje över nya förhoppningar. Ja, det kändes en ilning av lycka och bävan, vilka skiftande öden skulle man möta?

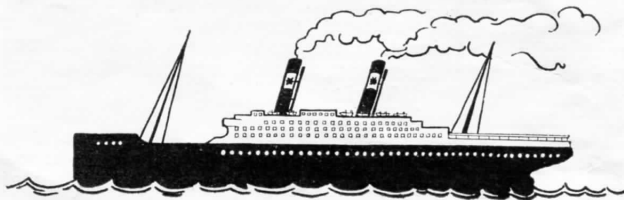
Nu sågo vi tydligt New York, den vackra världsmetro-polen med skyskrapor och härligt välvda broar. Rätt vad det var stannade »Stockholm». Vad nu? Jo, vi fick inte gå i land på en söndag, det hade kostat bolaget cirka 45 000 kronor. Nu blev det fest, åtminstone för mig och de andra värmlänningarna.

Det blev inte mycken sömn för någon, det var för spännande, man skulle se på New York och packa ned sina tillhörigheter.

Måndag morgon började vi att landstiga och blevo nog besvikna av de svartklädda tullmännen, som sneglade och synade allt.

Jag var glad över att vara i världsdelen Amerika, nu hade jag bara resan New York—Chicago kvar.

Amerika är ett vackert land, men också ett motsättningarnas land. Min tågresa gick först utefter Hudsonfloden, sedan upp till Niagara Falls, det var så vackert men mörkt när vi foro förbi Niagara. Klockan halv 8 den 8 december skulle vi vara i Chicago. Jag sträckte ut mig på soffan i damernas salong och somnade, efter alla nya intryck, med väskan till huvudgärd.

EN AMERIKARESA FÖR *Femtio* ÅR SEDAN

Född och uppväxt på en gård, omgärdad av skogsbackar och höga berg, som utplånade sikten nästan åt alla håll, vilket gjorde att man bara kunde se en gård från samma plats. Där var man född och inväxt med naturen. Man tänkte inte så mycket på hur det var på andra platser. Ären gick, det ena avlöste det andra. Trots ensligheten för ögat, som en främling ibland beklagade, fanns det gott om gårdar och småställen i backarna, där många människor levde, både unga och gamla. De gamla hade sitt att ställa och styra med. Vi yngre samlades ibland till lek och samkväm. Vi var en tolv, femton stycken eller så omkring utan inslag av främmande, som någon gång gjorde ett besök. De var ganska välkomna, de var snälla och ordentliga och jämt rådde god sämja.

Jag arbetade på gården till mitt tjugonde år i första etappen. Min syster var kvar hemma tills hon bildade eget hem och samtidigt hela familjen lämnade gården som togs om hand av andra människor. Trots isoleringen mitt ibland berg och skog tog vi och grannskapets ungdomar ut vår del av ungdomslivet som tillåtet var. Vi var som syskon. Ingen var mer än den andra. Ingen finare. Nu har femtio år gått sedan dess. Men allt är inte glömt. En del lever kvar i minnet. Det blir nästan tjockt i halsen, när tankarna sveper över svunna tider med vänner, kamrater från fordom, många bortgångna, andra spridda över jorden med olika livsöden.

Mitt under barnslig lek och ostörd ungdomsglädje, som väl ingen kunde se något fel på, fanns det ändå något som smög sig fram likt ogräs i en åker, vilket inte gick att få bort. Det var Amerikafebern som grasserade. Många ungdomar sögs med av strömmen och lämnade hem och fosterland och alla kära.

Utan ingående överläggningar med mej själv packade jag en dag min Amerikakoffert. De blev smått överraskade grannarna, då jag inte i förväg talat något om saken.

Hemma var heller inget tal om saken. Jag fick göra som jag ville. Min syster kanhända tyckte minst om det.

För hundra år sedan . . .

Forts. fr. sid 7

§ 15.

På Herr Doktors och Biskopens tillfrågan om förhållandet inom Församlingen mellan Lärare och Åhörare, lemnades hugneliga och tillfredsställande svar, såväl i afseende på Presterskapets embetsförvaltning och öfriga umgängelse med sina Sockenbor, som i arseende på åhörarnes vördnad för Gud och Hans heliga ord, deras beivrande af den allmänna Gudstjensten och salighetsmedlens värdiga begående, samt aktning för lärare och inbördes kärlek.

Sålunda visiteradt och afgjort, betygade Herr Doctorn och Biskopen sitt nöje och tillfredsställelse med detta sammanträde och — under allvarlig och hjertlig uppmaning till vördnad för Gud och Hans heliga ord, till aktning för lagar och samhällsordning och till fortfarande inbördes kärlek — avslutade Herr Doctorn och Biskopen detsamma med Herrens välsignelse och sång.

Actum ut supra

Johan Jakob Hedrén

Biskop.

1 N

/Nils Sam. Loenbom
Regements pastor

Oskar Nilsson, Salsbäck
(Död den 8 okt. 1953)

Vi var ju bara två syskon. När allt var ordnat som behövdes och kunde göras hemma, biljetter och allt annat som till en resa hörer, kände man sig både nöjd och frågande. Det gällde att resa längre än över en sockengräns, ett livsöde kunde avgöras och gestaltas. Men det som var bestämt fick inte ändras.

En vacker vårmorgon, den 18 april 1904, begynte rensans första etapp — med hästakdon till Norrköping. Jag tog ett ordentligt adjö av körsvennen, min fader, och sedan löste jag biljetten till Göteborg. Det var flera emigranter som köpte biljetter. Vi var redan i Norrköping 7 stycken. Det spred sig som en löpeld att det var emigranter på centralstationen och det kom äldre och yngre kvinnor och fäste blommor på bröstet tillika med lyckobrev och lyckönskningar som brukligt var på den tiden. När vi steg på Göteborgståget blev vi hyllade på perrongen av människorna som kom från väntsalarna. Det kom emigranter ombord även vid stationer vi passerade under resan. Alla var på väg till amerikabåtarna i Liverpool.

När vi kom till Göteborg stod en rad vaktmästare från emigranthotellen och snappade åt sig var och en sina till sina hotell.

De hade breda axelbrätten, där linjens namn stod med stora bokstäver. Vi samlades kring dem som bar vår linjes märke, och gick till hotellet. Där bodde vi i två dygn, fint och bra med all möjlig upppassning och utmärkt god mat. Men det gällde ju konkurrensen om resenärerna, då fyra linjer hade kontor och hotell i Göteborg.

Vi var inte sysslösa, ty vi fick stå i kö flera gånger för alla papper som måste ordnas samt för läkarbesiktning och vaccination.

Under hotellvistelsen fick vi uppleva ett intermezzo, genom vilket vi fick en försmak av hur det är i stora världen. Under resan mot Göteborg kom en man, som rest vägen flera gånger, på tåget vid någon station. Han dukade i oss den ena historien efter den andra, som rann i oss som genom en tratt. Han uppträdde ledigt och säkert och hans tal var som en utantilläxa. Vi fick se hans biljett, ställd till Takoma i staten Washington vid stillahavskusten, där han var ägare till en träförädlingsindustri och tjänade grova pengar. Han var trevlig och broderlig,

Kyrkliga Sykretsen

vid ett besök i Stenvik hos fru
Bricken Åberg

nästan mer än som skulle vara, varför vi snart fattade misstankar, hur dumma och lättrogna vi än var för övrigt.

Vid uppställning för vaccination saknades han och när vi kom tillbaka till samlingsalen var han spårlöst försvunnen och med honom en del av våra resväskor. Men vi fick sedan höra att han denna gång inte kom undan utan blev haffad av två kriminalare. Många av emigranterna hade han tydligen tidigare plockat.

Politisk utfrågning blev ett fiasko. Sådan brukades även på den tiden. Ingen ville väl heller riskera sin biljett. Men föreskrifterna måste ju följas och de utfrågande tjänstemännen hade ett leende på läpparna vid utfrågningen.

Många var trötta på resan, fastän den ännu inte egentligen börjat. Där var fruar som reste till sina män, som ordnat allt därborta. De hade ett eller flera barn med sig förutom resväska och det var svårt för dem i trängseln vid olika köer. Och de bävade nog för den långa resan och för vad den kunde föra med sig.

Så kom uppbrottets timme. Flickorna på hotellet som passat på oss fick avskeds- och minnesgåvor. Nere vid hamnen var kajen avspärrad. Och den var fylld av folk som gått ned för att se avfärden, för att vifta adjö åt släktingar och vänner, som gav sig ut på en resa som för många ej lämnade rum för något återseende.

Och där låg den stora farkosten som skulle föra oss över Nordsjön. Kalypso av Hult stod det att läsa i fören.

Klockan halv två öppnades en stor port i den höga fartygsväggen, en landgång rullades ut och embarkeringen började. Unga sjömän tog hand om oss efter biljett- och hyttnummer. Vi gick sedan upp på däck och såg på den viftande människomassan, som bland oss 600 passagerare sökte upptäcka var och en sina anhängare. De spejade med tårfyllda ögon efter oss in i det sista, tills vi försvann i fjärran. Det var kanske bäst att man inga anhängare hade med sig, ty man slapp ju då det tunga avskedets press.

Resan över till England började i det härligaste sol- och vårväder. Och vi fick nya vänner och bekantskaper och vi resonerade om den nya och okända värld vi var på väg till och blickade hän mot de sista kobbarna av faderlandet som försvann ur synfältet.

Vi tänkte så bekanta oss med båtens inandöme, men det var begränsat till det område vi fått oss anvisat och därmed jämt.

Vi tog fram våra matsäckar fram på kvällen. Vi tyckte bättre om den goda smörgåsmaten som våra mammor gjort sitt allra bästa för att fagna oss med för kanske sista gången än restauratrisens kabeljo och potatis utan säs, som vi fick betala för, då fria maten började först i England.

Vi tog våra fina bäddar i anspråk i de skavanka hytterna. Vi hade två eller tre britsar över varandra. Vi somnade slutligen. Men på morgonen vid fyra-tiden väcktes vi av storm och oväder. Den stora båten visade sig vara för lätt. Den började kränga fruktansvärt i sjöhävningen och sjösjukan satte in för fullt. Brottsjörarna slog in över relingen. Inte förrän vid tiotiden på kvällen lugnade sig det upprörda havet. Men vi var aldrig rädda under sjöhävningen. Vi litade på mannen vid bryggan. Under den värsta perioden av sjöhävningen kunde dock ingen lämna sina hytter för risken att bli sönderslagen mot korridärväggarna eller skarphörnen och dörrkanter.

Efter stormen fick vi en halv dags lugnt väder, så att vi kunde komma i ordning igen med uppstädning i hytterna osv, innan vi skulle landstiga i England. Och så började ett annat liv ombord. Hornmusiken, talare och sångare och skojmakare gjorde alla sitt bästa för att gjuta nytt liv i det levande materialet, som farit så illa av storm och sjösjuka. Konturerna av Hull började stiga upp vid horisonten och vi hade snart fast engelsk mark under fötterna.

För första gången i främmande land och främmande stad. Men vi var inga främlingar, tyckte vi. Det var som om vi varit där minst hundra gånger genom landsmän som rest förut. Vi handlade små förnödenheter för resan. För första gången fick vi god englandsmat på våra biljetter på en stor restaurang. Hur alla kunde serveras är en gåta. Vi var väl ett tusen som fick mat på fyra timmar. Uppehållet i Hull var bara fem timmar. Så måste vi samlas vid stationen och sedan gick färden in över det vackra England, som redan var klätt i vårdräkt. Det var gröna kullar och dalar med en kraftigare färgton än hemma i Sverige. Lövkoppningen stod i begrepp att ta' steget fullt ut. Det verkade så inbjudande, att man stannat var som helst, om man blivit bjuden. Potatisplanteringen var i full gång, unga värkladda kvinnor med vita

huvuddukar vinkade åt emigranttåget, vilket besvarades med så många språk som fanns ombord.

Vi blev förbryllade över-Englands dåliga järnvägsvagnar som på den sträckan var minst tjugufem år efter sin tid. Men det var ju ett emigranttåg. Dessa resenärer behandlade man hur som helst. Svarta, trasiga kupéer med dito gardiner med små fönster. Om det fanns fjädrar under vagnarna fick vi aldrig tillfälle att se efter. Engelska staten hade kontrakt med linjen att frakta över emigranterna till Liverpool. Någon komfort var det väl aldrig tal om. Här kunde gammalt utrangerat och omodärnt skräp nötas ut. Det gällde ju bara fem timmar. Men det var en fruktansvärd tågresa.

Genom många svarta tunnlår, den längsta tog tjugominuter, gick järnvägsfärden till Liverpool, där ett särskilt ordnat emigranthem tog emot oss. Unga, glada kvinnor skötte med städning och passning som om de varit systrar eller släktingar. Hemmet var en jätteanläggning, ägd av alla amerikalinjerna tillsammans. Här fanns läkare och sjuksköterskor och allt som tänkas kunde för emigranternas bästa. Ibland kunde emigranthemmet ha en beläggning av fyratusen resenärer. Bara vi till de två båtarna i hamnen var 2647 inskrivna.

Följande dag startade vi, som var nyfikna, i regndiset en promenad ned till de stora amerikabåtarna i hamnen. Vi fick låna en vaktmästare som vägvisare. Och vi fick snart syn på för första gången de atlantbåtar som vi hört talas om hela livet som något underligt stort och märkligt. Omkring etthundrafemtio meter från kaj låg två väldiga båtar för ankar tätt efter varandra. Det var Cunardlinjens Eurenia, 19,000 ton, och Vita Stjärnlinjens Maurick på 15,000 ton, som skulle avgå dagen efter oss. Efter att ha beundrat de stora vidundren till båtar vände vi så tillbaka till emigranthotellet. En liten episod på vägen kan förtjäna att berättas. Det hade börjat regna igen, som det visst alltid gör i England, och vi var utan regnkläder, som inte slagit igenom i Sverige som något vanligt plagg. Men på återvägen från hamnen passerade vi en regnklädersaffär och vi etthundrafemtio i följe, länssade denna affär på allt den hade i regnklädersväg. Det blev stora affärer. Vi köpte slut på hela lagret. Vi tackade och gick sedan, men med ett brett grin hälsade oss affärsinnehavaren välkomna tillbaka.

Efter en sista natts vila på emigranthemmet och sedan vi skrivit hälsningar hem till vänner och bekanta gick vi ombord på Eurenia, vi var 1600 st. och båten var fullbelagd. Embarkeringen gick till så att en rätt stor ångbåt kom och lade till vid kajen. Denna ångbåt tog två eller tre hundra åt gången. Vi var snart alla ombord. Porten i fartygssidan stängdes. Nu var vi skilda från Europa. Det blev villervalla ombord när det gällde att komma till sina hytter och en del fick leta flera dygn efter sina hytter innan de kom rätt, särskilt gamla människor hade svårt att klara sig. Avfärden från Liverpool blev minnesrik. Tre bogserbåtar förkopplades för att dra oss ut ur hamnloppet. En hornmusikkår på 18 man klämde i med engelska nationalsången och engelska emigranter stämde in. På alla båtar, från de jättestora handelsfartygen till de minsta var man uppe på däck och utbringade leven.

Det var storslaget, gripande och vackert, när så den mäktiga Eurenia gled förbi med två tusen själar ombord under musikens väldiga dån av trummor och instrument. Det var ett sagolikt triumftåg som varade c:a tjugominuter och det blev ett minne för hela livet.

De båda syskonbåtarna Eurenia och Saxania var av-gudade vart dom kom. Trafikutvecklingen över atlanten tog ett jättesprång när dessa båda fartyg sattes in. Om resandeströmmen inte varit så enorm hade de andra båtarna blivit utan passagerare. Man frågade oupphörligt efter Cunardlinjens biljetter på kontoren.

På båten fanns två stora barhallar med läsk- och pilsnerförsäljning, två frisørsalonger, många affärer för frukt och tobak m. m.

Vi hade fått rapport i Liverpool att Atlanten var i uppror och många bävade härför med Nordsjöstormen i friskt minne. Skottland höll på att försvinna ur synfältet. Höga dyningar skärmade av horisonten. En samling ungdomar, som var roade av att se den väldiga sjöhävningen, slogs av en våg ihop i en enda röra mot det höga stängslet. De blev genomvåta och en del sönderslagna, så att de måste tas in på kliniken. Då blev måttet så att säga rågat och alla beordrades att gå under däck. Vi passerade nu Nordsjöns värsta urladdning.

En dansk sjöman som seglat flera år på Nordsjön och gjort fyrtio returesor över Atlanten som andre styrman och som nu reste över för sista gången för att bosätta sig hos sin dotter och måg i Amerika, sade på tal om Nordsjön, att den fått sitt världsrykte som en svår sjö på grund av de jämförelsevis mindre farkoster som trafikerar den och som har det svårt i de stora brottsjöar som piskas upp mellan landkonturerna efter samma princip som Vätterns vattensystem i Sverige. Nordsjöns korta distans räcker dock inte till för att arbeta upp en sjöhävning till sådana dimensioner som en ocean åstadkommer. Sådan sjöhävning som vi hade på vår resa hade det inte varit sedan i oktober 1901, men vi hade också ett bra fartyg att lita till, den långa, tunga Eurenia med sina 19,000 ton var ingen kortklabb som dyningarna kunde slänga hur

Gåvor under året till Jonsbergs kyrka

Notarie Sven Svensson

Fru Tekla Andersson

Fru Tekla Andersson överlämnade vid skärtorsdagens gudstjänst i Jonsbergs kyrka, med anledning av kyrkoherdens femtioårsdag, såsom gåva till Jonsbergs kyrka en byst av ärkebiskop Nathan Söderblom. Den är utförd av hennes framlidne make och anses vara en av de bästa bilder som finns av Nathan Söderblom.

Samtidigt överlämnades på födelsedagen av notarie Sven Svensson, Rosendal, såsom gåva till kyrkan en bibliofilupplaga av den s. k. Söderblomsbibeln.

som helst. Det kändes bara en lätt dallring genom hela skrovet, när hennes 18,500 hästkrafter tvingade henne in i tolv och femton meter höga vågor

Vi kunde gå nästan obehindrat hur vi ville på däck och i korridärer Sjösjukan var ganska lindrig. Illa mädde i alla fall mer än hälften, varav följde dålig matlust. Vi var glada att vi inte köpt biljetter på Vita Stjärnlinjens Maurik, som låg en dagsresa bakom oss i kamp med de vredgade elementen. Maurik var på 15,000 ton, men 4,000 ton mindre är nog betydelsefullt på en stormig ocean. På Eurenia hade vi också våra fina hytter, inga britsar över varandra. Bord, stolar lika många som britsar, speglar, fina bäddar, mönstrade filtar m. m. Vi undrade verkligen om andraklassarna bodde finare än vi. De fick nog betala sina biljetter för namnet.

De svåraste dygnen var överståndna och befälet tillät oss komma upp på däck. Vi tyckte vi blev utsläppta som ur en fångbur och gladare var vi än när en fånge återfår friheten. I första ögonkastet fick vi se det alltjämt kokande havet, som vi inte sett på fyra dygn. När vi samlat oss efter den första bekantskapen med yttervärlden, blev det ett väldigt liv och surr i den stora bikupan som en 19,000-tonnare utgör Glädjen stod högt i tak. Det blev fullt i affärer och frisérsalonger. Om mindre än tre dygn skulle vi vara framme, fastän nära två dygn förse-nade genom stormen. Resan skulle annars tagit sju dygn och tjugu timmar enligt tidtabellen.

Vi började också förstå att vi närmade oss målet. Det blev tätare med fartyg som plöjde Atlanten i alla riktningar, en del med stjärnbaneret hissats. På morgonen den 5 maj trängde Bostons staplar genom diset.

Vi ankrade på redde en bif från kajen. Vi såg underliga farkoster som de flesta av oss inte sett maken till. Det föll nästan som en andakt över människomassan som stod samlad på däck. En längtan och en fråga blandade sig med varandra är det verkligen Amerika, vårt längtans mål. Men vi var alla glada att vara lyckliga över och att ha undkommit lyckligen elementens raseri ute på oceanen.

Under tiden Eurenia förankrades ute på redde stod den manstarka hornmusikkåren på fördäck och spelade USA:s nationalsång, så att det dånade in över hamn- och kajänläggningar Människorna som promenerade längs

hamnkajerna stannade i stora grupper, hur bråttom de än syntes ha, och åhörde musiken. Musiken ombord, som här inte ordats så mycket om, var värd allt erkännande. Under de svåra stormdygnen på atlanten var det en uppmuntran och en styrka. När musiken klämde i vaknade vi liksom till nytt liv och nytt mod. Under de värsta stormdygnen kunde musiken bara spela i sällskapsrum och matsalar Så var vi framme vid målet som vi hade som blickpunkt då vi lämnade Göteborg.

Det var kanske inte så enkelt, som vänner berättat, att ordna sitt liv i Amerika och vinna framgång. En del hade här vunnit framgång, fått goda platser i industri och lantbruk, andra hade hamnat i fängelser eller stupat vid bardiskar

Alla hade rest ut med en ljuv förhoppning efter att ha hört lovsången om Amerika sjungas i alla tonarter hemma i Sverige. Lovsången och jublet tog ibland slut när allvaret i nya världen började.

Så hade klockan blivit två på eftermiddagen och vi stod på Bostons asfaltbelagda gator Många anhöriga hade kommit resande långa vägar för att möta Sverigeemigranterna. Ibland var det sjuttioåriga återseenden. Göteborgs sorgetårar blev här utbytta mot återseendets glädjetårar Omfamningar och hälsningskramar avlöste varandra, fastän många inte ens kände igen varandra. Lugnast var det egentligen för den som inte hade någon som mötte vid landgången.

Än en gång blickade vi ut mot hamnen, där den vackra Eurenia badade i solljuset. Det var som om vi inte velat lämna henne. Hennes systerbåt Saxania hade vi mött ute på havet. Vi fick inte vara Bostonbor länge. Vi måste säga farväl åt våra nyförvärvade vänner och hyttkamrater Vi måste obönhörligt skiljas som agnar för vinden med olika tåg utöver den amerikanska kontinenten. Många hade en tågresä på mer än sex dygn framför sig, min inskränkte sig till knappt fyra, men var dryg ändå.

Som en kuriositet kan nämnas från krigs- och tidningspalterna, att Kalypso (vår båt till England) torpederades och sjönk 16 april 1916 och Eurenia 19 augusti 1918.

Oskar Nilsson,

Salsbäck, Jonsberg,

född 7 september 1880, död 8 oktober 1953.

Ett församlingsråd har bildats 1953

Ledamöter äro kyrkovärd Elis Svensson, ledamoten av kyrkorådet Hans Nilsson, fruarna Gunda Wilhelmsson och Edit Johansson samt kyrkoherden.

Församlingsrådet har fattat ett betydelsefullt beslut att kyrkskjutsar skall gå från olika delar av församlingen varje månad. Andra söndagen i månaden från Mönnerum, tredje söndagen från Broxvik samt fjärde söndagen från Arkösund.

Jonsbergs kyrkoråd: Från vänster Gunnar Odelborn, Elis Svensson, Harry Johansson, Otto Klang, Adolf Johansson, Hans Nilsson, Emanuel Larsson, John Pettersson, Nils Nilsson.

EN RESA TILL DET HELIGA LANDET JULEN 1952

Brev från ELLEN WILHELMSSON i Cairo

Jag hade en enastående underbar julhelg i Jerusalem. Den 23 december flög vi härifrån Cairo. Vi var 26 personer i sällskap, men ingen mer svensk. Alla var amerikaner. På grund av kriget flög vi ej efter kusten, som var närmare, utan genom Jordanien. Det såg ut att vara ett vilt och otillgängligt ökenlandskap. Vi såg Röda havet och Suezkanalen och även Döda havet från ovan.

I Jerusalem mötte oss en ciceron, som var en mycket bra man. Han var sedan med oss hela tiden och gjorde bibelns historia levande för oss. Hela landskapet är ovanligt mycket kuperat. Det var så ovanligt för mina ögon efter att ha kommit från Egyptens platta land kring Cairo.

Julafton tillbringade vi i Betlehem. Man har byggt kyrkor över de heliga platserna både i Betlehem och i Jerusalem. Vi fick se platsen där Jesus föddes, till och med krubban, och vår ciceron påstod att det ursprungliga stallet var bevarat.

På eftermiddagen for vi ut till Herdarnas fält och där hölls en underbart vacker gudstjänst under bar himmel. Medan vi var där kom skymning- en hastigt som den alltid gör här i Orienten och en klar aftonstjärna sprang fram vid sidan av nymånen. Det var inte alls svårt att föreställa sig, hur det var den där första julnatten. Efter middagen var vi på midnattsmässa i Födelsekyrkan. Det var så vackert och stämmningsfullt.

På juldagen reste vi till Jeriko och Betania. Vi doppade händerna i Döda havet, vars vatten var som den starkaste saltlake med bensin i. Vi såg den Barmhärtige Samaritens värdshus. Berget, som Jesus frestades på i 40 dygn. Vi såg också berget, där Moses först fick se Kanaans land. Men det var lite svårt att tänka sig uttrycket: »landet som flöt av mjölk och honung». För oss såg det ut som ett ökenlandskap utan vatten. Vi såg också floden Jordan och en stor del av landskapet.

Många färflöcker gick och letade efter föda på de brunbrända kullarna, de hade alla en vallherde och denne hade då inte ändrat utseende i klädsel från de tavlor man ser från Jesu tid, så nog kände vi oss som om vi för en kort period var på besök i en annan tidsålder.

På annandag jul var vi i Jerusalem hela dagen. Vi såg klippan där Abraham skulle ha offerat Isak. Jag tänkte på tavlan med samma motiv i Jonsbergs kyrkas vapenhus. Vi vandrade genom Getsemane örtagård och via Dolorosa från Pontius Pilatus palats till Golgata kulle, där det också fanns en underbar kyrka.

Vi såg Jesu grav och var uppe på himmelfärdsberget. Vi fick se lämningar av Salomos tempel och den gyllene porten i muren kring den gamla delen av Jerusalem. Det verkade som varje meter hade något minnesmärke.

Men bredvid de starka intrycken vi fick av att vandra på den kristna historiens heliga mark kun-

Ellen Wilhelmsson står här och arbetar med en av röntgenapparaterna.

de vi inte undgå att reagera inför de enorma flyktingläger man såg överallt och de spända förhållanden som rådde på ömse sidor om taggtråden, som delade staden Jerusalem och utgjorde gränsen mellan två självständiga stater Israel och Jordanien.

Den 27 december flög vi hem till Cairo och till Egyptens mildare klimat igen.

Ellen Wilhelmsson från Jonsberg är sedan något år en svensk representant i det FN-lag, som med sex medlemmar från lika många nationer försöker rädda några av de fyra procent av Cairos befolkning, vilka är svårt angripna av tuberkulos.

För några månader sedan haglade stenar och smädelsor efter den utländska sjuksköterskebilan. I dag går syster Ellen ensam omkring i kvarter, vars like inte finns någonstans i Europa. Men nu vet man hennes ärende och åsnedrivare och bakschischiggare viker utan förbannelser in i portar och prång för att ge plats. Hon hälsas välkommen i kyffen av svinstietyp, i brädsjul under trapporna, rännstenar och källarhål, där halvtjogstora familjer lever och dör bland avfall, ekskrementer och tomma matkärl utan att se vare sig sol eller grönska i det totala elände i vilket de befinner sig.

Vi var på ungdomsläger . . .

Laila Salminen och Gudrun Andersson berättar.

I somras var de tio äldsta flickorna från Jonsbergs söndagsskola på läger. Det var anordnat i Vårdnäs och varade från den 23 juni till 29 juni. Från Jonsberg åkte vi bil.

På Vårdnäs möttes vi av lägrets ledande: Lisbeth Carlenius och även de andra gruppledarna. Dessutom var det samlade en massa flickor, som kom från hela stiftet. Tillsammans var vi 78 st., som här skulle njuta några härliga sommardagar. Några av ledarna följde oss upp till vårt rum, som låg på övre våningen. Där packade vi upp och gjorde ordning våra sängar för natten. Vid sextiden kallades vi ned av en gong-gong, för då var det dags att äta. Under maten sjöng vi några sånger. Sedan fick vi springa upp och klä om oss, ty då skulle vi gå till kyrkan. Där hälsades vi välkomna av ledarna och pastor Jensen. När detta var slut gick vi till våra rum och lade oss. Dagen därpå delades vi in i 5 olika grupper. Vår grupp hette »Svalorna» och dess ledare var Ulla Andersson.

På dagarna i Vårdnäs tävlade vi, badade och hade väldigt roligt. Var dag hade vi bibelstudium. På morgnarna hade vi först gymnastik och sedan morgonbön. Då vi hade lägerbål hade vi det roligt. Där spelade vi sketcher och sjöng. Varje kväll hade vi aftonbön i andaktsrummet.

En dag åkte vi båt på Kinda kanal. Då fick vi åka genom några slussar. Vid en av dem drack vi saft. Båtresans mål var slottet Sturefors. Där gick vi genom parken fram till slottet. Där berättade en farbror för oss om slottet och dess historia.

Ja, detta var några av minnena från det roliga lägret i Vårdnäs 1953, och vi är kyrkoherde och fru Odelborn mycket tacksamma.

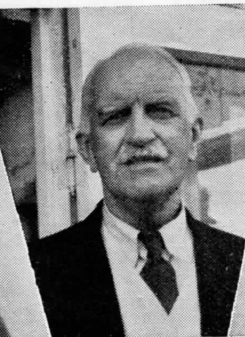
Vårt sommarläger

En söndag på försommaren talade fru Odelborn om att vi skulle försöka samla ihop pengar, så vi skulle kunna resa på ett läger 14 st. av söndagsskolans barn. Vi fick ihop de behövliga pengarna genom lotteri. Våra pappor liksom kyrkliga sykkretsen lämnade dessutom bidrag. Fru Odelborn frågade om vi pojkar ville resa till Ringarum och det svarade vi naturligtvis ja på. Vi åkte en måndag den 22/6. Farbror Sandberg i Hagerstorp skjutsade oss till Norrköping i sin bil. I Norrköping fick vi vänta ett tag på bussen, som skulle föra oss till Ringarum. När bussen kom var det många pojkar som skulle med den. Vi fick lägga in våra väskor i bagagerummet och så foro vi ned till Centralen för att hämta ännu fler pojkar som skulle med. Färden till Ringarum gick mycket bra och det var en vacker väg. I Ringarum stannade bussen vid en bondgård, och när vi tagit reda på våra grejer fick vi slå läger i en vacker liten backe vid Strolången. Efter det vi ropats upp fingo vi välja ut tältplatser där vi skulle sätta upp tälten, men vi måste vara mycket rädda om tälten, ty de kostade över 400 kr st. Vi fick dela upp oss i grupper, en grupp för varje tält och till ledare för vårt tält valde vi Lennart Sandberg. Grupperna skulle också ha namn. Vår grupp kallade vi älgarna. Maten fick vi i ett öppet tält med bara ett tak över Kl. 7 skulle vi vara uppe. De som försov sig fick inte bada på morgonen. Efter morgongymnastik fick vi gå och bada och sedan åto vi frukost. Sedan skulle vi städa i tälten och den grupp som hade finast fick en viss poäng. Vi lekte också en lek, som bestod i att leta reda på så många lappar som möjligt, som voro upphängda i träden i skogen. Vi sparkade också boll. Första matchen vann vår grupp med tre noll, men den andra förlorade vi med tre noll. På kvällarna hade vi läger-

Jonsbergs scoutkår

Sommarläger på den härliga Ängsholmen i S:t Anna skär-gård

1. Lennart Sandberg, Hagerstorp. 2. Den minste i söndagsskolan, Roland Ingvarsson (2 1/2 år). 3. Ingvar Sahlin, Högadal. 4. Laila Salminen, Glovshult och Gudrun Andersson, Jägerstorp. 5. Kantor Gustaf Westerberg. 6. Anna-Karin Svensson, Mönnerum, Lilian Sahlin, Högadal, Barbro Nilsson, Turelund, vilka troget gått i söndagsskolan och fortsätter nu i konfirmandklass

bål, så sjöngo vi eller gjorde vi något annat trevligt, som vi själva hittade på. Två kvällar var det filmföreläsning på en loge. Filmen handlade om Paulus. En dag fick vi åka till Valdemarsvik för att titta på Lundbergs läderfabrik. Den bildades år 1869. Dit kommer läder inte bara från Sverige utan även från hela den övriga världen. När vi gått igenom fabriken, fick vi samlas i matsalen och där bjöds på mat.

På lördagen skulle vi gå en mil i skogen, detta kallades *den stora djungelfärden*. Vi fick var och en en röd armbindel om armen och den skulle vi försöka ha kvar om armen, när vi kommo tillbaka. Det var besvärlig terräng där i skogen. Ibland var vi högt uppe på ett berg, ibland nere i en djup sänka. På ett ställe måste vi gå nedför ett träd, som hade blåst omkull. När vi gick ned för det höga berget använde vi ett rep, som vi hade med oss. Plötsligt blev vi överfallna av en hop negrer, som tog våra armbindlar ifrån oss. Det tyckte vi inte om. Vi gick också bort oss i skogen och visste inte var vi var, men vi gick då åt det håll, där vi visste sjön låg, och kom då till stranden mittemot lägret. Där satte vi oss och åto av vår matsäck, sedan satte vi igång att skrika, så att de hörde oss i lägret och kommo och hämtade oss med båt, så allt slutade ju lyckligt. På söndagen åkte vi lastbil till kyrkan för att delta i högmässan. Det var en myc-

ket vacker kyrka. På måndagen skulle vi återvända hem med buss till Norrköping. Där var Karl Erik Sandberg och hämtade med bil och så var vi snart hemma igen efter en rolig vecka. Ja, detta var några minnen från vårt läger i Ringarum.

Ingvar Sahlin

Ett sommarminne

På reformationsdagen den 17 maj, den söndag vi avslutade söndagsskolan för terminen, blev barnen i Kyrkliga söndagsskolan med kyrkoherde och fru Odelborn inbjudna till familjen Andersson i Jägerstorp. Sedan vi samlats och hälsats välkomna, fingo vi vara ute och leka olika friluftsspel en stund. När vi sedan samlades inne sjöngo vi några av söndagsskolans sånger och hade lektion. Tre av flickorna skulle nu lämna söndagsskolan därför att de skulle börja i konfirmandklassen. De tre flickorna hette Lilian Sahlin, Anna Karin Svensson och Barbro Nilsson. Vår lärarinna tackade dem för att de varit så flitiga att gå i söndagsskolan och bad dem inte glömma oss i söndagsskolan utan komma med oss på våra fester och sammankomster.

Så blev vi bjudna på massor av bullar och kakor och saft av tant och farbror Andersson och därefter fingo vi åter vara ute och leka i den vackra omgivningen.

När det sedan var dags för avslutning avtackades familjen Andersson och vi skiljdes åt efter en trevlig eftermiddag.

Lennart Sandberg, Hagerstorp.

Arvid Danielsson från Kålebo

Arvid Danielsson

Bland alla dem av församlingens medlemmar, som under det gångna året gått över gränsen till det land, varifrån ingen till oss kommer åter, minnas vi Arvid Danielsson på grund av allt arbete han nedlagt inom Jonsbergs församling under sin sjuttioåriga levnad. Han var en man, som fått sin utbildning för sina värv genom självstudier och genom en god skolning i Godtemplarordens tjänst. Där finna vi honom i unga år, dels i logen Sigurd Ring och då Vikbolandets kretsloge 1908 bildades, var det han som blev kretsens förste studieledare under 7 år, och sedan var han kretsens kassör i många år. Han arbetade mycket för att bibliotek och studiecirkel skulle komma till inom logerna. Själv läste han mycket av våra främsta författare, och som ung var Viktor Rydberg hans älskingsförfattare. Inom det kommunala blev han ganska snart en arbetande man på många områden intill sin död. En pliktrogen arbetare på de platser där han blev ställd, varför om honom kan sägas »Vad rätt du tänkt, vad du i kärlek vill det är en skörd som undan tiden bärgas, ty det hör evighetens rike till».

Ljuv är vilan efter verksam dag.

Ordensbroder.

Plock ur protokoll . . .

Kyrkorådet gör upp stat för år 1881 och yttrar sig över den alltid aktuella nykterhetsfrågan.

Protokoll, hållet i Kyrko- och Skolråds sammanträde i socken-stugan den 29 oktober 1880.

§ 1

Förutom undertecknad ordförande voro följande ledamöter närvarande Kyrkovärdrarne C. F. Jonsson i Mönnerum och J. A. Jonsson på Jonsberg, Alderman A. Norling på Gränsö, Nämndeman A. M. Larsson från Mönnerum samt Hemmansegarne S. P. Persson från Utsätter och Magnus Alexandersson från Brytsebo.

§ 2.

Uppgjordes och underskrefs Utgifts- och inkomstförslaget för församlingens folkskolor

§ 3.

För kyrkliga ändamål föreslogs följande utdebitering för 1881 års behof.

Arrendeavgiften för Kronhagen	30 kronor
9 famnar ved till orgelnisten å 6 kronor	54 "
Hägnadsvirke till Kronhagen	6 "
Kyrkoväktarens lön samt ersättning för ringning och kaminens eldning	120 "
Ljus till kyrkan julottan	25 "
Summa	235 kronor

§ 4.

Föredrogs Direktionens för Svenska Nykterhetssällskapet till ordförande anlända skrivelse med begäran att kyrkorådet måtte avgifva yttrande öfver de förslag till ändringar i nu gällande författningar rörande tillverkning och försäljning af brännvin, hvilka blifvit utarbetade af därtill på grund af framställning från 1877 års riksdag tillsatte kommitterade, hvarefter kyrkorådet enhälligt såsom sin övertygelse afgaf det utlåtandet.

att de i Direktionens skrivelse omförmålde förslagen till förändringar i brännvinslagstiftningen, om de till lag antogos, långt ifrån att kunna åstadkomma ett kraftigt motverkande af rusdryckers missbruk, tvärt om skulle i ganska hög grad bidra just till rusdryckernas missbruk,

att kommunerna, hvilka genom den nu gällande lagstiftningen i fråga om ölförsäljningen hade att dragas med ett svårt ont, skulle få detta onda fördubbladt genom den nya brännvinslagstiftningen,

att genom de föreslagna förändringarnas upphöjande till lag ett steg toges i riktning mot den bedröfliga husbehovsbrännningens återinförande,

och att sålunda vårt folks sanna välfärd icke kunde befordras med sådana ändringar i brännvinslagarne, som ifrågavarande kommitterade framlagt.

§ 5.

Till justeringsmän af detta protokoll utsågos kyrkovärdrarne C. F. Jonsson i Mönnerum och J. A. Jonsson på Jonsberg.

In fidem

Israel Kinnander.

Justeradt den 31 oktober 1880, betygar

C. F. Jonsson.

J. A. Jonsson.

Lärlönerna åker i höjden . . .

Protokoll, hållet i Skolrådets sammanträde i Sackristian den 12 juni 1881

§ 1

Förutom undertecknad ordförande voro vid detta sammanträde följande ledamöter närvarande Kyrkovärdrarne J. A. Jonsson och O. Andersson, Alderman A. Norling, Hemmansegarne C. F. Jonsson, M. Alexandersson och Sven Peter Persson.

§ 2.

I fråga om ordnandet af Småskolelärarens löneförmåner beslöts föreslå kyrkostämman att bestämma ordinarie lön till 300 kronor, ersättningen för en månads öfverläsning till 25 kronor och hyresmedlen och vedpenningarne till 25 kronor, hvadan samtliga löneförmåner skulle uppgå till 350 kronor

§ 3.

Till justeringsmän af detta protokoll utsågos Kyrkovärdrarne.

In fidem

Israel Kinnander.

Justerat betygar

J. A. Jonsson.

O. Andersson.

Bland gamla papper . . .

Städje Bevis för . . .

att såsom fördrång för Gottenvik tjena ett år från den 24 Okt. 1873 på följande villkor

Städja som är aflemnad med 5 kr	
Lön kontant 70 kr	
Stat 3 kbf. Vete	30 kbf. Råg
6 kbf. Korn	2 kbf. Ärtor
19 kbf. Potatis	6 kbf. Kålrotter
1 kbf. Malt	4 t. Ull.
8 kn. Salt	80 t. Strömming
½ kn. Söt. ½ kn. Skummjolk dagligen	
Slaktpenningar 30 kr kontant.	
1 par Stöflar	
Gottenvik den 10 juni 1873.	

H. v. Kock.

☆ HUR JAG FANN GUD ☆

av Kantor GUSTAF WESTERBERG

Redan förut borde vi ha berättat om den unge seminarieelevens omvändelse. Vi erforo, att han var 19 år, då den gode Herden fann sitt förlorade får. Men det bör påpekas, att redan sju år förut hade Herren sökt honom. Alltså en söndagseftermiddag år 1889 hölls ett sång- och musikmöte på Frälsningsarméns I kår i den gamla »smedjan» vid Vattengatan i Norrköping. Ungdomen fyllde lokalen och ett par unga kaptener Virgin och Bolander ledde mötet. Musiken spelade och man sjöng »O, jag fruktar ej dödsflodens brus, ty min Jesus skall tryggt leda mig, Hans frid ger mig glädje och ljus. O, att den ock tillhörde dig.» Många ungdomar böjde knä den dagen bland dem, även den nämnde 12-åringen, ty när en av kaptenerna bad honom följa med fram och bedja, så såg han med en frågande blick på sin moder, som satt vid hans sida, och hon sade »Gå med, du Gustaf, ty det är rätt.» Och han bad och blev bönhörd. Men i ogudaktiga pojks sällskap försvann tyvärr den ljuva friden. Och i 7 år vandrade han fjärran från sin Gud och Frälsare. Men efter sju år, alltså 1896, sökte Herren åter sitt vilsegångna barn. Gossen hade blivit en 19-årig seminarist. Han hade kommit till en skiljeväg. Det gällde att välja. — Världens falska glädje lockade, men Jesus stod och klappade på hjärtats dörr. Det var en kamp mellan mörkrets och ljusets makt. Vem skulle segra.

Tillsammans med ett par kamrater besökte han ett Frälsningsarméns möte i Linköping. Men han blev så förargad av vad han hörde, att han avlägsnade sig mitt under mötet, och kommen till dörren, bedyrade han med en ed, att han *aldrig mer* skulle gå dit. Men man skall aldrig säga »aldrig». Kort efteråt började sommarferierna, och en av hans vänner i Linköping, fotograf Erik Österberg sade »Har du lust att följa med till Stockholm? Frälsningsarmén har kongress där nästa vecka.» Han svarade ja, och man överenskom att mötas i Norrköping. Hemkommen till Norrköping fick han höra att general William Booth skulle leda ett möte där på torsdagskvällen. Han gick dit. Han fick en bra sittplats i vänstra sidopartiet nere i salen. Men o, vad folk som strömmade in. Alla upptänkliga platser voro inom några minuter upptagna, och man stod som packade sillar i gångarna. Det blev ett kraftigt möte. Guds Ande var där. Det kände man genast. Så började eftermötet, då man talade personligt med människorna. Eftermötet var det, som vår unge man mest av allt fruktade. Och se, nu närmade sig några just hans bänk. Inte kunde han komma ut, ty folkmassan bildade en mur ända ned till dörrarna. Men man hade till följd av värmen öppnat ett fönster eller två vid sidan av hans bänk. Detta tycktes honom vara räddningen och vig som en katt hade han på en minut hoppat ut genom

EN FÄRDDELTA GÅRE:

RESANS *Mål* VAR ÖREBRO

På morgonen den 15 juni 1953 efter det morgonbön hållits i Jonsbergs kyrka rullar en av S. J:s fina bussar fram på vägen från Arkösund mot Norrköping med en hurtig chaufför (chaufförens namn var Hurtig) och en glad och förväntansfull skara Jonsbergsbor som passagerare. I Norrköping 15 min. uppehåll för frisk luft och proviantering för dem, som kände sig sugna på något gott. Så fortsattes färden ut genom staden till Åby och genom den vackra Kolmårdsskogen upp till Simonstorp, där vi tänkte bese den lilla vackra kyrkan, men det var för tidigt på dagen, så den var icke öppen. Färden gick vidare upp genom skogarna till ett mycket vackert Sörmlands-gods. Då vi närmade oss Katrineholm var vägen kantad av stänger med svenska flaggor, men det var ej för att vi skulle avlägga besök, utan det var det stora S. L. U.-lägret som var förlagt där. Det var roligt att se så mycken svensk ungdom i fredligt lägerliv fast i uppbrott, ty ungdomstinget var slut. I Katrineholm var det invasion av bönder, ty det var bondeting. Efter 1 tim. uppehåll

fortsatte vi resan mot första målet, Julita, vilken pärla vid Öljurens strand. Mätta och glada äntade vi bussen för att fara vidare till staden Örebro. Vi färdades en mycket vacker väg och solen strålade, men då vi närmade oss staden, var himlen så mörk och skarpa blixtrar kom ur molnen, och då vi stannade på torget grät himlen strida tårar. Ja, vattnet rann i strömmar över gatorna i Närkes residensstad, men vad gjorde det. Vi hade det bekvämt i bussen och snart var det vackert väder igen. Vi gingo ut i den rentvättade staden till olika ställen. Var och en fick själv bestämma målet, men många ställde sina steg till det gamla slottet med dess museum. Tiden hastade fort, och vi samlades åter vid vår buss, som snart vände kylaren mot vårt vackra Östergyllen och bergslagsbygden och Finspång, där vi gjorde ett uppehåll. Resan fortsattes sedan till Norrköping och ut på Vikbolandet, och då kände vi oss hemma på vår mammas gata. Motorn spinner så sövande vackert och med väggruset piskande mot bussens underrede blir allt så monotont. Det vilar en stilla frid över det hela, då vi i skymningen åter närmar oss Jonsberg och de kära hemmen där. Vi är en hel del minnen rikare och med blicken mer öppen för allt det vackra, vi äger i vårt fosterland och i vår egen hembygd.

fönstret och skyndat hem. Men det gäller nog vad Herren sade till Saulus: »Dig är svårt att spjärna mot uddarna.»

Så träffade han på Stockholmsståget sin vän Erik. Men ingen av dem visste, vad Gud hade i tankarna. Men Herren hade icke ofridens utan fridens tankar om dem. På tåget funnos många troende på väg till kongressen. Och en av de varmaste och mest nitiska satt mitt emot honom i vagnen. Hans namn var Olsson-Barr, revisor och lantbrukare från Kungsäter i Mantorp. Och han med sitt troende sällskap bjöd de unga på saft och kakor samt frågade om de voro frälsta, vilket tyvärr måste nekande besvaras. Nästa dag skulle man ju se på sta'n och tog vägen till nöjesetablissemangets Berns salonger. Där skulle finnas fin musik. Men o, vad tomt det ljöd, hur fattigt och armt. Så fort de druckit ur sitt kaffe, skyndade de ut från stället till något bättre. Under tiden hade general Booth predikat i Emmanuelskyrkan över femte versen i Jer 12. »Om du icke orkar löpa i kapp med fotgängare, huru vill du då taga upp tävlan med hästar? Och om du blott i fredligt land känner dig trygg, huru skall det då gå dig i den brusande Jordan?» (Gamla eng. övers.)

Men eftermötet skulle hållas i Templet på Östermalm. Och dit styrde våra vänner, klokt nog, sina steg. Uppkomna till Östermalmsgatan befanns två konstaplar bevaka dörrarna och den långa kön vid Templets port. När konstaplarna fingo se de bägge unga männen, sade de »Ja, här finns ingen möjlighet att komma in.» Men de ställde sig som åskådare vid porten och vid sidan av de första i kön. Men Gud var där. Och han hade i sin vishet bestämt att dessa våra två vänner skulle först och främst komma in. Och in kommo de, hur? Ja, det är ännu i denna dag en obesvarad gåta. De kommo t. o. m. in i tredje bänken i det fullbesatta predikorummet. Och sången ljöd: »O, härliga källa öppen för mig» Den ene efter den andre skyndade fram och böjde knä under tårar och böner. Det var en helig stund. Men den unge mannen kände nu ingen lust att fly undan den käre Frälsaren. Det kändes så underligt, som om Himlen sänkt sig ned till jorden. Var det inte, som att befinna sig i Himlens förgård, i Paradiset. Och Guds Ande svävade över de närvarande. Och nu kom farbror Olsson-Barr. Men vår vän kände inte igen honom. Han frågade: »Är Ni frälst?» Och i rena förskräckelsen, svarade vår unge vän 'ja'. — »Men Ni var inte frälst i går, ty då voro vi i sällskap på kontinentaltåget. När blev Ni frälst?» — »Ja, jag är inte frälst.» — »Men, då skall Ni bli det nu.» Ty »var och en som bekänner Jesus inför människorna, honom skall Jesus bekänna inför sin Fader och sina änglar. Men den som förnekar honom och inte förs bekänna inför människorna, han skall också bli förnekad av Jesus.»

Vår vän kände i ett nu, att blev han död denna natt, så var han förlorad. Och han hade ju inget löfte om morgondagen. Den gamle fattade ynglingens hand och sade: »Kom nu så går vi fram och beder!» (Från plattformen förkunnades nu: »Gud vare tack.» 39 ha kommit. Var är den 40:de?)

Vem skall få den stora äran att bli den 40:de?) Ynglingen stod där i valet och kvalet. Det gällde ju ett steg från mörker och till ljus, från satans makt och till Gud. Evigt fördärv eller evigt liv. Den gamle sade: »Kom nu!» Ynglingen svarade: »Ja, kan Gud frälsa mig i kväll, så nog kan jag gå fram och böja knä för Guds Son.» Och så gingo de fram och knäböjde. (En röst från plattformen) »Den 40:de har kommit. Det var en ung man. Gud give honom en härlig frälsning.» Och så ljöd sången så stilla och fridfullt »En underbar källa är källan från Jesu sår. Den renar ifrån alla syndar och vit som snö den tvär.»

Den gamle bad och välsignade den unge som gjort ett gott val för tid och evighet. Och den gode Frälsaren hade inget förebrående ord utan endast ett kärleksfullt ord »Min son, dina syndar förlätas dig.» Och nu blev det ynglingens tur att tacka och lova Gud för syndernas förlåtelse, liv och salighet. Och så stod han upp från sin knäböjande ställning en ny skapelse i Jesus Kristus. Gud vare tack. Hans namn var inskrivet i Livets Bok i Himmelen. Han hade blivit frälst. Han hade fått del i Guds Ande, ty den gamle hade lagt sina händer på honom i Jesu namn. »Allt har Han väl beställt.» När några minuter förgått sade den gamle: »Se, här står en ölutkörare, som inte är frälst. Du skall tala vid honom och bedja med honom.» Och den unge mannen trodde att man skulle göra så, när man blivit frälst. Han fattade ölutkörarens hand och bad honom bli en kristen. Men den gamle ormen, som heter satan, ville inte så lätt släppa en fånge ifrån sig. Det blev en kamp. Men slutligen, när fler kommit till och bildat en bönering, böjde sig ölutköraren i Jesu namn.

5 ÅR

När Jonsbergs tidning nu firar femårsjubileum vill jag bringa ett varmt tack till de många oegenlyttiga medarbetarna allt hitintills.

Jag vill också tacka AB Trycksaker för snabb och god service i allt som rör tidningens tryckning och utgivning.

Till den under året bortgångne tryckeriföreståndaren Harry Lundin känner jag mig stå i stor tacksamhetsskuld för all den omsorg han nedlagt för Jonsbergs tidning alltifrån dess start 1949. Alltid tillmötesgående, vänlig och god, blev hans bortgång även för undertecknad en smärtsam förlust.

Jonsbergs prästgård den 25 nov. 1953.

Gunnar Odellborn